

ogsaa udenfor Militærtjenesten. Det ærede Medlems Synspunkter gælder derfor i høj Grad kun delvis.

Saa kom det ærede Medlem ind paa de Udtalelser, der var faldet under den korte Behandling af Loven i 1919. Ja, alle disse Udtalelser fra 1919 og 1920 kan man jo stadig stikke Venstre og delvis ogsaa Højre i Næsen, men det er indrømmet fra disse to Partier, at den økonomiske og aandelige Atmosfære, der hvilede over Landet i de Aar, var usund. Der er maaske ingen Grund til at angribe de Mænd, som var paavirket af denne Atmosfære, for hele Landet, næsten uden Undtagelse, var paavirket af den. Men det vilde dog være ganske taabeligt, hvis vi nu 5-6-7 Aar efter, med de uhyre bitre Erfaringer, der er gjort her i dette Land, ikke var blevet klogere, og det er det, jeg vil hævde, at i hvert Fald de to af Rigsdagspartierne er blevet væsentligt klogere siden den Tid. Om et af Partierne, det mindste, vides det ikke, om det er blevet noget klogere — helt klogt er det dog neppe blevet endnu —, men om det ærede Medlem Hr. Borgbjergs Parti tør jeg afgjort sige, at hos det er Klogskaben ikke vokset i de 6-7 Aar.

Ja, hermed tror jeg at have besvaret de væsentligste af de fremsatte Bemærkninger.

Rahbek: Det er kun ganske faa Bemærkninger, jeg har at gøre. Jeg tror, det gælder alle Ordførere i denne Sag, at vi er enige om — det sagde jeg ogsaa i min Indledningstale —, at de Invalider, der her er Tale om, skal stilles forholdsvis gunstigt; men derfor maa der dog alligevel være en Grænse, det kan ikke betyde, at Understøttelserne til dem kun skal kunne gaa opad, overhovedet ikke skal kunne gaa nedad. Der maa dog være et rimeligt Forhold i vor Lovgivning ogsaa paa dette Omraade.

Jeg tror, det ærede Medlem Hr. Borgbjerg gjorde sig skyldig i en Misforstaaelse, da han præsenterede os en af afdøde Landstingsmand Dalsgaards Udtalelser. Naar Dalsgaard i sin Tid sagde, at Taksterne skulde ligge fast, mente han selvfølgelig dette i Modsætning til andre Love, hvor de følger Pristallets Op- og Nedgang. Jeg tror ikke, Dalsgaard har ment, og jeg tror heller ikke, det ærede Medlem Hr. Borgbjerg vil paastaa, at fordi man fastsætter en bestemt Takst i en Lov, skal man overhovedet ikke i Fremtiden hverken kunne gaa op eller ned. I Tilfælde af, at det var

gaaet herhjemme — hvad det nu heldigvis ikke gjorde — som i Tyskland, at vor Mønt var gaaet helt nedenunder, mon det ærede Medlem Hr. Borgbjerg saa ogsaa vilde have gjort sig til Talsmand for, at disse Takster skulde have staaet fast?

Borgbjerg: Det kan jo slet ikke nytte, at det ærede Medlem Hr. Rahbek vil bortfortolke Landstingsmand Dalsgaards Udtalelser; de var klare nok, og jeg har læst dem op. Det ærede Medlem gjorde heller ikke Forsøg paa at sige, at de sagde noget andet, end hvad jeg havde sagt, at de sagde; nej, de er klare nok. Landstingsmand Dalsgaard sagde: Disse Takster er ikke for høje under de nuværende Forhold — det vil sige med Pristallet 211 —, og selv om vi kommer ned paa nogenlunde normale Tilstande, vil de heller ikke være for høje. Derfor ønskede han ikke det flydende Tillæg, det var ikke til at tage fejl af. Og denne Udtalelse af Landstingsmand Dalsgaard blev ikke modsagt hverken af Finansminister Brandes eller fra nogen anden Side her i Rigsdagen; det var utvivlsomt hele Rigsdagens Forudsætning. Det siger jeg til det ærede Medlem Hr. Rahbek, og det siger jeg til den højtærede Sundhedsminister. Jeg kan ikke anerkende, at en Understøttelse paa fra 333 Kr. op til 3 000 Kr. til Folk, der helt eller delvis har mistet deres Førlighed under Militærtjenesten, er for højt et Vederlag til Gengæld for, at de er blevet mere eller mindre arbejdsudygtige, mere eller mindre har faaet deres hele Mennekeliv ødelagt paa Grund af en Pligt, som de har, paa Grund af en Tvang, som Staten har paalagt dem, i al Strid med liberalistiske Principper, derom kan der ingen Tvivl være, i fuldkommen Strid med Liberalismen og Frihedstanken. Om Liberalismen i et og alt er rigtig, det bliver saa en anden Ting, men Liberalisme og tvungen Militærtjeneste kan ikke forenes, det er to modsatte Principper.

Den højtærede Sundhedsminister kom ind paa Pristallet og sagde, at det blev en Skønssag, hvilket Pristal man vil lægge til Grund, og at naturligvis var jeg paa den anden Side af ham. Ja, det er rigtigt nok, det var det, jeg sagde; den højtærede Minister er paa den for Militærinvaliderne ugunstigste Side, og jeg er paa den for Militærinvaliderne gunstigste Side. Men jeg er tillige paa den Side, der er i Samklang med al Ret og Rimelighed og med hele Rigsdagens og Regeringens Forudsætninger, da Loven blev vedtaget i 1919,